

Concept-verslag ALV KVAN en ALV BRAIN, 11 september 2019, 15.00 - 16.30 uur, Utrechts Archief, Hamburgerstraat, Utrecht

1. Voorzitter Bert de Vries heet iedereen welkom en opent de algemene ledenvergaderingen van KVAN en van BRAIN.

Mededelingen:

- Voor wat de bureau bezetting betreft zijn er enkele wijzigingen. Margreet Windhorst heeft aangegeven dat zij, na 10 jaar, stopt met haar werk voor KVANBRAIN. Iedereen spreekt veel lof over haar. Op een later moment zal er gepast afscheid van haar genomen worden (de vergaderleden klappen allen voor haar). Birgit Hoomans, nu niet aanwezig, zal tot 1 januari 2020 de beleidsmatige werkzaamheden overnemen. Clémentine van Stiphout (directiesecretaris Stadsarchief Amsterdam) zal tijdelijk de administratieve ondersteuning overnemen en zal de notulen tijdens de vergaderingen maken.
- Voorzitter maakt zich zorgen over het feit dat er lidmaatschappen worden opgezegd. Hij hoort signalen over “voel ik mij nog wel thuis bij KVANBRAIN?” Men vindt dat het veel meer over innovatie en het moderne informatiebeheer moet gaan. Eén van de personen die zijn lidmaatschap heeft opgezegd is Frans Smit, Bert vindt dit erg jammer, heeft met hem gesproken en trekt zich deze ontwikkeling wel aan. Dit is wellicht wel een stimulans voor KVANBRAIN om de slag naar het moderne informatiebeheer te gaan maken. “In overleg met het ministerie over de wijziging Archiefwet, Charles Jeurgens en HVA over opleidingen heb ik weleens gezegd dat je eigenlijk drie blokken moet maken klassieke archivaliek, modern informatiebeheer en een blok toezicht als een soort propedeuse waar het altijd over moet gaan en dan verdiepingslijnen maken. Wij zijn er ook over in gesprek met het KNVI”, aldus de voorzitter.
Ariële Netiv (Erfgoed Leiden): is er mee eens dat modern informatiebeheer heel erg belangrijk is maar wij doen het ook voor het publiek. Zij zou de erfgoed- en publiekscant niet helemaal buiten het vakgebied willen plaatsen. Voorzitter: ook dienstverlening kan modern informatiebeheer zijn. Dienstverlening met data, online dienstverlening, data analyse, artificial intelligence; we hebben onze handen vol aan nieuwe technieken en nieuwe methodieken. Voorzitter is het er mee eens dat klassieke archivaliek zeker niet overboord gegooid moet worden maar er komt wel veel meer bij.
- Er is een eerste evaluatie over KIA geweest, waar KVAN/BRAIN samen met Nationaal Archief in de stuurgroep zit en partner is in het vormgeven. Bij de evaluatie is KVAN/Brain niet helemaal bij betrokken geweest. Binnenkort zal er een gesprek zijn met directeur nationaal Archief over hoe gaan wij nu verder met KIA, wat is onze inbreng, wat is de inbreng van het Nationaal

Archief, ook het verbreden van het bestuur van KIA, de VNG wil aansluiten, is onderwerp van gesprek.

- Evaluatie van de Archiefdagen, tijdens de laatste bestuursvergadering in augustus gedaan. Puck Huitsing (bureau) geeft toelichting: dit jaar zaten wij met een aantal hobbels: wij hadden nieuwe ondersteuning, de programmacommissie was er ook niet meer waardoor de organisatie bij het bureau werd neergelegd en men wilde ook nog een andere vorm en dat alles ook in één keer. Op een aantal punten is het aardig gegaan maar op andere punten hebben wij er veel van geleerd. Er is voor het eerst een echte evaluatie gehouden en verslag van gedaan in de nieuwsbrief. 75% van de deelnemers die de evaluatie heeft ingevuld was tevreden. Bestuur heeft gezegd dat wanneer we er echt iets goed van willen maken van de archiefdagen dan moeten wij er meer “effort” opzetten. Daarom wordt er voor volgend jaar iemand aangetrokken die de inhoudelijke programmering gaat regelen ondersteund door een programmacommissie. Voorzitter deelt nog mede dat er volgend jaar weer archiefdagen zijn en dat vanaf volgend jaar bekeken zal worden of het jaarlijks of tweejaarlijks georganiseerd zal worden in samenwerking met KNVI of andere partners, dit ligt nog open. Uit de evaluatie is gekomen dat de netwerkfunctie van de Archiefdagen toch erg gewaardeerd wordt.
Theo Vermeer (Stadsarchief Rotterdam): wil meegeven dat iedereen die de evaluatie had ingevuld en deze later weer ingevuld terug kreeg kon de namen van degenen die het ingevuld hadden herleiden. Dit vond hij niet zo chic. Huitsing was zich hier niet van bewust en bedankt Theo dat hij het hier heeft gemeld.

2. Verslag ALV's: (nog gemaakt door Margreet Windhorst, veel dank voor het accurate verslag) worden vastgesteld.

3. Stand van zaken wijziging archiefwet.

Afgelopen 18 juni heeft het bestuur van KVANBRAIN een bestuurlijk overleg van de minister van een ½ uur met VNG, Waterschappen en IPO (vereniging van provincies) bijgewoond over de wijziging van de archiefwet. Er zijn een paar punten over voor nadere bespreking: toezicht, opleiding en certificeren. Over opleiden en certificeren is redelijke consensus over het voorstel dat KVAN/BRAIN heeft gedaan in maart. Op 18 september is er een nader overleg over dit onderwerp bij het ministerie. Het ministerie vindt toezicht een moeilijk onderwerp en wil daarom niet te veel in de wet veranderen. Er ligt nu een voorstel om het toezicht van de gemeentearchivaris ook uit te breiden over het overgebrachte archief. Marc Schuil heeft hierover een groep toezichthouders geconsulteerd. Opmerking uit de zaal: we leggen nu verantwoording af is dat niet voldoende? Wat is de achterliggende gedachte daarvan? Over het overgebrachte archief is geen toezicht. Het ministerie heeft nu bedacht dat dat toch wel handig is als de gemeentearchivaris dat krijgt. KVAN/BRAIN heeft gezegd het is een beetje gekke figuur en misschien gaat dit voorstel er nog wel uit. Er zal verslag gedaan worden van het overleg van september. Overigens

heeft het ministerie van OCW laten weten de zoveelste vertraging in de nieuwe archiefwet te hebben, de concept tekst komt nu voor de kerst. Daarna komt er nog een online consultatie waarbij iedereen zijn eigen opvattingen nog een keer kwijt kan.

Marieke de Haan (HvA): de wijziging van de Archiefwet zal wel grote gevolgen hebben voor de archiefopleidingen. Als zij de stukken leest heeft zij de indruk dat de opleidingen op plan B komen. Bert spreekt dit tegen aangezien de minister heeft gezegd dat hij de opleidingen blijft financieren. Daarnaast staat het de opleidingen toch vrij om een brief aan de minister te schrijven als zij ongerust zijn?

Hans Berende (Gemeentearchief Ede) vraagt of de certificering al nader uitgewerkt is? Dit is niet het geval, waarin ook de relatie met de opleidingen ligt. Hiermee zal dan een deel van de zorgen weggenomen kunnen worden.

4. Communicatiestrategie Archievenblad.

In het bestuur zijn twee sessies gehouden om te kijken of wij wel een heldere boodschap hebben zeker in combinatie met lobby. Voor buitenstaanders is het nog niet helemaal helder van wat onze beroepsgroep doet, wat onze boodschap is. In onze visie is de versterking van de archieffunctie een belangrijke kreet voor ons zelf, maar moet dat ook zijn in de richting van de politiek en maatschappij. Dit betekent dat we een heldere communicatiestrategie moeten hebben. Eén onderdeel daarvan is geweest een onderzoek naar het archievenblad (ook mede op het verzoek en in samenwerking met de redactie van het archievenblad). Bij de stukken is het onderzoek toegevoegd. Er staan een paar adviezen in. Eén daarvan is om de oplage van het archievenblad in analoge vorm in 2020 terug te brengen naar 6x per jaar, om op die manier ruimte te creëren voor andere manieren van communicatie. Bert hoopt dat Sap ook met de communicatiestrategie meegaat.

Puck voegt toe dat dit nu een eerste stap is. Nu wordt hele communicatiestrategie uitgewerkt en zijn wij aan het kijken wat communiceren wij via welk medium. Elke maand verschijnt er een nieuwsbrief. Is het misschien niet handiger dat er tweewekelijks een nieuwsbrief verschijnt met een paar onderwerpen? Als er acuut nieuws is dan stuurt Puck een mail tussendoor. Er moet heel gericht gekeken worden hoe wij aan de enerzijds naar onze leden communiceren en anderzijds naar de buitenwereld en welke instrumenten zetten wij daarvoor in. Een wens van de Brainleden is om een aantal artikelen op de website te zetten zodat zij ze kunnen verspreiden in hun instelling. Het is de bedoeling dat de communicatie een totale mix wordt.

Chantal Keijsper (Utrechtsarchief/het Flevolands Archief). Ziet de cross mediale oplossingen als zeer zinvol. Stelt voor om ook ergens pdf's aan te bieden.

Aike Ploeg, is in deze uiting ook de Almenak meegenomen? Deze zal niet meer verschijnen in de huidige hoedanigheid. Maaïke van Driel geeft aan dat zij wel de informatie over de collega's zal missen omdat deze niet altijd via de website te vinden zijn. Puck geeft aan dat KIA bezig is een LinkedIn te ontwerpen voor de archievenwereld waardoor je elkaar makkelijk kunt vinden, dit zet alleen nog niet echt door.

Bernadine Ypma (Utrechtsarchief, hoofdredacteur Archievenblad) noemt de thema's van het Archievenblad van volgend jaar: februari: een terugblik op archief 2020, wat hebben wij bereikt en een blik op de toekomst. Het april nummer zal gaan over publiek, digitalisering, text recognition. Het juni nummer over authenticiteit, het augustus nummer is een buitenlandnummer, oktobernummer wordt maand van de geschiedenis Oost-West en decembnummer objectiviteit, algoritmes en bronnenonderzoek. Deze onderwerpen komen ook op de website te staan. Als men het interessant vindt om een artikel aan te leveren over een bepaald onderwerp kan dit. Daarnaast meldt Bernadine dat deze zomer haar termijn als hoofdredacteur bij het Archievenblad afloopt. Bij dezen doet zij een oproep om de taak van hoofdredacteur van haar over te nemen.

5. Samenwerking NVBA en organisatie verenigingen KVAN/BRAIN

De besturen KVAN/BRAIN willen een inhoudelijke en op activiteiten gerichte samenwerking aangaan met de NVBA (60 leden, a titre personnel, instellingen, sponsorlidmaatschap, bedrijven). Daarnaast wordt er wordt gekeken naar de mogelijkheden om één vereniging op te richten, in het belang van de communicatie en slagkracht. Dit betekent een fusie van KVAN en BRAIN. Hier zal op terug gekomen worden in de volgend ALV vergaderingen van 11 december, er zal dan nog geen definitief voorstel liggen.

Aike van der Ploeg, roept op om het twee verenigingen te laten blijven om zo belangenverstremgeling te voorkomen. Juicht de samenwerking wel toe.

Willem Reijnders (West-Brabantsarchief), is voorstander van een snelle fusering.

Jantje Steenhuis (Stadsarchief Rotterdam), pleit er voor dat in het voorstel de bezwaren en de pro's duidelijk te communiceren.

Chantal Keijsper, let op het belang van de ethische commissie

Dick Bunschoeke (Provincie Drenthe), qua slagkracht en qua financiën is een fusie logisch, daarnaast wij moeten ook goed de instellings- en individuele belangen adresseren.

6. Financiën

De jaarrekeningen van de verenigingen gaan over 2018, ook het jaar van de bestuurswisseling. De jaarrekening is iets anders opgemaakt dan in de begroting is terug te zien. Jaarrekeningen worden per vereniging langsgelopen.

KVAN: klein tekort zichtbaar. Verklaring van kascommissie staat nog de naam Jacobs vermeldt, dit is incorrect en moet Peter Blom zijn, hij heeft ook ondertekend. Marieke de Haan vraagt hoe zij terug kan zien in de jaarrekening dat KVAN bijdraagt aan KIA? Marc legt uit dat dat in de jaarrekening niet staat vermeld omdat de financiering daarvoor vanuit OCW komt. In de volgende ALV vergadering komt terug dat er best wel een grote reserve bij beide verenigingen is die Marc graag inzet. Doel van de reserve is de continuïteit van de vereniging te waarborgen, maar wij komen nu op een punt dat dat wel goed zit. We hebben nu ook extra geld om te investeren. Hierop zal teruggekomen worden in de meerjarenbegroting. (Puck Huitsing licht nog toe dat je fiscaal

gezien ook wel zal moeten, omdat als je een grote reserve hebt je een doelbestemming moet aangeven).

BRAIN, het overschot compenseert ruim het tekort aan de andere kant. Het overschot wordt toegevoegd aan de algemene reserve.

Willem Reinders, een overschot dat gaat leiden van tweemaal de exploitatie van een heel jaar vindt hij gebruikelijk dat een bestuur plafonds voor overschot gaat aangeven. In zijn organisatie is dat 5% van de begroting. Daar zitten wij bij BRAIN heel ruimschoots overheen. Of het wordt ingezet bij de fusie of anders de vraag stellen of het niet eens tijd wordt om te restitueren aan de leden. Het ongebreideld blijven potten zonder een bestemming is in onze wereld niet echt gebruikelijk.

Chantal Keijsper, de inzet van een coördinator die niet terugkomt in 2018 maar in 2017 wel is begroot. Is die verschoven naar een andere post? Klopt omdat in 2017 de coördinator van KVAN/BRAIN uit eigen middelen is betaald, beide verenigingen hadden besloten om uit de reserves die coördinator aan te stellen en vervolgens is er de deal gesloten met OCW en KIA om de beschikbare gelden van OCW aan KIA ook beschikbaar te stellen voor een coördinator aan de verenigingen voor de komende drie jaar. Wordt dus niet betaald uit de algemene middelen van de verenigingen voor de komende drie jaar. Chantal stelt voor om dit even als noot op te nemen bij de toelichting.

7. Mededelingen uit commissie en andere geledingen.

Geen mededelingen.

8. Rondvraag en sluiting

Ariëla Netiv, gisteren een lunchlezing gehad van een jurist van de gemeente Leiden dat ging over de Wet Open Overheid. Het had verbanden met de archiefwet, de AVG etc. Zij zou het prettig vinden als er eens iemand alle dwarsverbanden eens op papier gaat zetten (tegen betaling) want haar begint het langzamerhand te duizelen. Bert vraagt of zij een idee voor een vorm heeft? Ariëla zou het een jurist kunnen vragen.

Bert, uitspraak over auteurswet is weer verschoven.

Fred Schoonheim, PKN, bezig met juristen landelijke richtlijnen te formuleren van openbaarheid van alle leden bestanden Nu is nog 50 jaar. Willen model creëren en op hun website zetten.

Annette de Lange, Gemeentearchief Gemert-Bakel, archiefwet gaat uit van passieve openbaarmaking, zij wil graag actief openbaar maken, misschien ook een punt om mee te nemen naar het overleg van de archiefwet.

Wim Reinders, WRNA niet iedere instelling is gemeentelijke, cao gemeente niet meer geldig is per 1 januari 2020. Voor ambtenaren moet wat geregeld worden anders staan zij zonder rechtspositie.

Aike van der Ploeg, Archief beheer in praktijk, uitgeverij gaat de stekker eruit trekken. Aike gaat kijken of hij het via KIA of KB veilig kan stellen.

Bert, al deze opmerkingen tijdens de rondvraag zijn misschien ook handig om te delen via de nieuwsbrief i.p.v. alleen tijdens deze ALV.

Sluiting 16.10 uur.

Bijlage: presentielijsten

Aanwezig als lid KVAN:

1. Marlies van der Sommen
2. Willem Reijnders
3. Dick Bunscoeke
4. Ella Kok-Majewska
5. Chantal Menting
6. Jantje Steenhuis
7. Chantal Menting
8. Maaïke van Driel
9. Fijne Kist
10. Chantal Keijsper
11. Fred Schoonheim
12. Theo Vermeer
13. Bernardine Ypma
14. Ariela netiv
15. Gert Kroese
16. Aike van de Ploeg
17. Els Elenbaas
18. Bert de Vries
19. Marc Schuil
20. Puck Huising

Aanwezig als lid BRAIN:

1. Ella Kok-Majewska namens RAR Rivierenland
2. Peer Boselie namens Archief de Domeinen
3. Chantal Keijsper namens Het Utrechts Archief en namens Flevolands Archief
4. Willem Reijnders namens West Brabants Archief
5. Dick Bunscoeke namens provincie Drente
6. Hans Berende namens gemeentesarchief Ede
7. Bert de Vries, Stadsarchief Amsterdam
8. Jantje Steenhuis, stadsarchief Rotterdam
9. Fred Schoonheim, Protestantse Kerk Nederland
10. Anette de Lange, gemeentearchief Gemert-Brakel
11. Natasja Pels, namanes archief Eemland
12. Marieke de Haan, Archiefschool (begunstiger)
13. Ariela Netiv, Erfgoed leiden e.o.
14. Bert de Vries, stadsarchief Amsterdam
15. Marc Schuil, Historisch centrum Overijssel